

Zbiór cywilny

plus

Stan prawny
na 22 sierpnia 2018 roku

2018

.....
Kodeks cywilny

.....
Kodeks postępowania cywilnego

■ Dochodzenie roszczeń w postępowaniu grupowym

.....
Kodeks rodzinny i opiekuńczy

.....
Prawo prywatne międzynarodowe

■ Prawo właściwe dla zobowiązań umownych (Rzym I)

■ Prawo właściwe dla zobowiązań pozaumownych (Rzym II)

.....
Koszty sądowe w sprawach cywilnych

.....
Prawo o aktach stanu cywilnego

.....
Księgi wieczyste i hipoteka

.....
Kodeks spółek handlowych

.....
Komornicy sądowi i egzekucja

■ Komornicy sądowi

■ Koszty komornicze

.....



Wolters Kluwer

12. WYDANIE

Zbiór cywilny *plus*

Stan prawny

na 22 sierpnia 2018 roku

.....
Kodeks cywilny

.....
Kodeks postępowania cywilnego

■ Dochodzenie roszczeń w postępowaniu grupowym

.....
Kodeks rodzinny i opiekuńczy

.....
Prawo prywatne międzynarodowe

■ Prawo właściwe dla zobowiązań umownych (Rzym I)

■ Prawo właściwe dla zobowiązań pozaumownych (Rzym II)

.....
Koszty sądowe w sprawach cywilnych

.....
Prawo o aktach stanu cywilnego

.....
Księgi wieczyste i hipoteka

.....
Kodeks spółek handlowych

.....
Komornicy sądowi i egzekucja

■ Komornicy sądowi

■ Koszty komornicze

Zamów książkę w księgarni internetowej

profinfo.pl
księgarnia internetowa



Wolters Kluwer

12. WYDANIE, Warszawa 2018

Stan prawny na 22 sierpnia 2018 r.

Wydawca
Małgorzata Stańczak

Redaktor prowadzący
Mariusz Kurzyński

Opracowanie redakcyjne
Mariusz Kurzyński

Łamanie
Mercurius

Projekt graficzny okładki i stron tytułowych
Agnieszka Tchórznicka

© Copyright by
Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2018

ISBN 978-83-8160-052-1
12. wydanie

Dział Praw Autorskich
01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33
tel. 22 535 82 19
e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl

www.wolterskluwer.pl
księgarnia internetowa www.profinfo.pl

SPIS TREŚCI OGÓLNY*

| | |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| KODEKS CYWILNY | 1–366 |
| Przepisy wprowadzające Kodeks cywilny | |
| Wybrane ustawy zmieniające Kodeks cywilny (wyciągi) | |
| Ustawa z 13 kwietnia 2018 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1104) (wyciąg) | |
| KODEKS POSTĘPOWANIA CYWILNEGO | 1–675 |
| Przepisy wprowadzające Kodeks postępowania cywilnego | |
| Wybrane ustawy zmieniające Kodeks postępowania cywilnego (wyciągi) | |
| Ustawa z 10 lipca 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny, ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1311 ze zm.) | |
| Ustawa z 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym (Dz.U. z 2010 r. Nr 7, poz. 44 ze zm.) | |
| KODEKS RODZINNY I OPIEKUŃCZY | 1–86 |
| Przepisy wprowadzające Kodeks rodzinny i opiekuńczy | |
| Wybrane ustawy zmieniające Kodeks rodzinny i opiekuńczy | |
| PRAWO PRYWATNE MIĘDZYNARODOWE | 1–84 |
| Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 593/2008 z 17 czerwca 2008 r. w sprawie prawa właściwego dla zobowiązań umownych (Rzym I) (Dz.Urz. UE 2008 L 177/6) | |
| Rozporządzenie (WE) nr 864/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z 11 lipca 2007 r. dotyczące prawa właściwego dla zobowiązań pozaumownych (Rzym II) (Dz.Urz. UE 2007 L 199/40) | |
| KOSZTY SĄDOWE W SPRAWACH CYWILNYCH | 1–58 |
| PRAWO O AKTACH STANU CYWILNEGO | 1–93 |

* Szczegółowe spisy treści znajdują się w zakładkach.

| | |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|
| KSIĘGI WIECZYSTE I HIPOTEKA | 1–54 |
| Ustawa z 15 stycznia 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 218 ze zm.) (wyciąg) | |
| KODEKS SPÓŁEK HANDLOWYCH | 1–252 |
| KOMORNICY SĄDOWI I EGZEKUCJA | 1–280 |
| Ustawa z 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych (Dz.U. poz. 771 ze zm.). | |
| Ustawa z 28 lutego 2018 r. o kosztach komorniczych (Dz.U. poz. 770). | |

Kodeks cywilny

ZMIANY:

- od 30 kwietnia 2018 r.** – ustawa z 6 marca 2018 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo przedsiębiorców oraz inne ustawy dotyczące działalności gospodarczej (Dz.U. poz. 650)
- od 29 maja 2018 r.** – obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z 10 maja 2018 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy – Kodeks cywilny (Dz.U. poz. 1025)
- od 9 lipca 2018 r.** – ustawa z 13 kwietnia 2018 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1104)
- po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia** – ustawa z 5 lipca 2018 r. o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej (druk sejmowy nr 2293; oczekuje na publikację w Dzienniku Ustaw)

SPIS TREŚCI

KODEKS CYWILNY

– ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. (tekst jedn. Dz.U. z 2018 r. poz. 1025 ze zm.)

| | |
|--------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| KSIĘGA PIERWSZA. CZĘŚĆ OGÓLNA | 9 |
| Tytuł I. Przepisy wstępne (art. 1–7) | 9 |
| Tytuł II. Osoby (art. 8–43 ¹⁰) | 10 |
| Dział I. Osoby fizyczne (art. 8–32) | 10 |
| Rozdział I. Zdolność prawna i zdolność do czynności prawnych (art. 8–24) | 10 |
| Rozdział II. Miejsce zamieszkania (art. 25–28) | 14 |
| Rozdział III. Uznanie za zmarłego (art. 29–32) | 14 |
| Dział II. Osoby prawne (art. 33–43) | 15 |
| Dział III. Przedsiębiorcy i ich oznaczenia (art. 43 ¹ –43 ¹⁰) | 18 |
| Tytuł III. Mienie (art. 44–55 ⁴) | 20 |
| Tytuł IV. Czynności prawne (art. 56–109 ⁹) | 24 |
| Dział I. Przepisy ogólne (art. 56–65 ¹) | 24 |
| Dział II. Zawarcie umowy (art. 66–72 ¹) | 26 |
| Dział III. Forma czynności prawnych (art. 73–81) | 31 |
| Dział IV. Wady oświadczenia woli (art. 82–88) | 35 |
| Dział V. Warunek (art. 89–94) | 37 |
| Dział VI. Przedstawicielstwo (art. 95–109 ⁹) | 38 |
| Rozdział I. Przepisy ogólne (art. 95–97) | 38 |
| Rozdział II. Pełnomocnictwo (art. 98–109) | 38 |
| Rozdział III. Prokura (art. 109 ¹ –109 ⁹) | 41 |
| Tytuł V. Termin (art. 110–116) | 43 |
| Tytuł VI. Przedawnienie roszczeń (art. 117–125) | 44 |
| KSIĘGA DRUGA. WŁASNOŚĆ I INNE PRAWA RZECZOWE | 48 |
| Tytuł I. Własność (art. 126–231) | 48 |
| <i>Dział I. Przepisy ogólne (art. 126–139)</i> | 48 |
| Dział II. Treść i wykonywanie własności (art. 140–154) | 48 |
| Dział III. Nabycie i utrata własności (art. 155–194) | 51 |

| | | |
|-----------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| Rozdział I. | Przeniesienie własności (art. 155–171) | 51 |
| Rozdział II. | Zasiedzenie (art. 172–178) | 53 |
| Rozdział III. | Inne wypadki nabycia i utraty własności (art. 179–194) . . . | 55 |
| Dział IV. | Współwłasność (art. 195–221) | 57 |
| Dział V. | Ochrona własności (art. 222–231) | 62 |
| Tytuł II. | Użytkowanie wieczyste (art. 232–243) | 65 |
| Tytuł III. | Prawa rzeczowe ograniczone (art. 244–335) | 68 |
| Dział I. | Przepisy ogólne (art. 244–251) | 68 |
| Dział II. | Użytkowanie (art. 252–284) | 70 |
| Rozdział I. | Przepisy ogólne (art. 252–265) | 70 |
| Rozdział II. | Użytkowanie przez osoby fizyczne (art. 266–270 ¹) | 72 |
| Rozdział III. | Użytkowanie przez rolnicze spółdzielnie produkcyjne (art. 271–282) | 73 |
| Rozdział IV. | Inne wypadki użytkowania (art. 283–284) | 75 |
| Dział III. | Służebności (art. 285–305 ⁴) | 75 |
| Rozdział I. | Służebności gruntowe (art. 285–295) | 75 |
| Rozdział II. | Służebności osobiste (art. 296–305) | 77 |
| Rozdział III. | Służebność przesyłu (art. 305 ¹ –305 ⁴) | 79 |
| Dział IV. | Zastaw (art. 306–335) | 80 |
| Rozdział I. | Zastaw na rzeczach ruchomych (art. 306–326) | 80 |
| Rozdział II. | Zastaw na prawach (art. 327–335) | 83 |
| Tytuł IV. | Posiadanie (art. 336–352) | 85 |
| KSIĘGA TRZECIA. ZOBOWIĄZANIA | | 87 |
| Tytuł I. | Przepisy ogólne (art. 353–365 ¹) | 87 |
| Tytuł II. | Wielość dłużników albo wierzycieli (art. 366–383) | 92 |
| Dział I. | Zobowiązania solidarne (art. 366–378) | 92 |
| Dział II. | Zobowiązania podzielne i niepodzielne (art. 379–383) | 94 |
| Tytuł III. | Ogólne przepisy o zobowiązaniach umownych (art. 383 ¹ –396) . . . | 95 |
| Tytuł IV. | <i>Obowiązek zawierania umów między jednostkami gospodarki uspołecznionej (art. 397–404)</i> | <i>101</i> |
| Tytuł V. | Bezpodstawne wzbogacenie (art. 405–414) | 102 |
| Tytuł VI. | Czyny niedozwolone (art. 415–449) | 104 |
| Tytuł VI ¹ . | Odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny (art. 449 ¹ –449 ¹¹) | 113 |
| Tytuł VII. | Wykonanie zobowiązań i skutki ich niewykonania (art. 450–497) . . . | 115 |
| Dział I. | Wykonanie zobowiązań (art. 450–470) | 115 |
| Dział II. | Skutki niewykonania zobowiązań (art. 471–486) | 120 |
| Dział III. | Wykonanie i skutki niewykonania zobowiązań z umów wzajemnych (art. 487–497) | 124 |

| | | |
|---------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Tytuł VIII. | Potrącenie, odnowienie, zwolnienie z długu (art. 498–508) | 127 |
| Tytuł IX. | Zmiana wierzyciela lub dłużnika (art. 509–526) | 129 |
| Dział I. | Zmiana wierzyciela (art. 509–518) | 129 |
| Dział II. | Zmiana dłużnika (art. 519–526) | 131 |
| Tytuł X. | Ochrona wierzyciela w razie niewypłacalności dłużnika (art. 527–534) | 132 |
| Tytuł XI. | Sprzedaż (art. 535–602) | 134 |
| Dział I. | Przepisy ogólne (art. 535–555 ¹) | 134 |
| Dział II. | Rękojmia za wady (art. 556–576) | 140 |
| Dział II ¹ . | Roszczenie sprzedawcy w związku z wadliwością rzeczy sprzedanej (art. 576 ¹ –576 ⁴) | 149 |
| Dział III. | Gwarancja przy sprzedaży (art. 577–582) | 151 |
| Dział IV. | Szczególne rodzaje sprzedaży (art. 583–602) | 154 |
| Rozdział I. | Sprzedaż na raty (art. 583–588) | 154 |
| Rozdział II. | Zastrzeżenie własności rzeczy sprzedanej. Sprzedaż na próbę (art. 589–592) | 155 |
| Rozdział III. | Prawo odkupu (art. 593–595) | 156 |
| Rozdział IV. | Prawo pierwokupu (art. 596–602) | 157 |
| Tytuł XII. | Zamiana (art. 603–604) | 158 |
| Tytuł XIII. | Dostawa (art. 605–612) | 159 |
| Tytuł XIV. | Kontraktacja (art. 613–626) | 160 |
| Tytuł XV. | Umowa o dzieło (art. 627–646) | 163 |
| Tytuł XVI. | Umowa o roboty budowlane (art. 647–658) | 167 |
| Tytuł XVII. | Najem i dzierżawa (art. 659–709) | 172 |
| Dział I. | Najem (art. 659–692) | 172 |
| Rozdział I. | Przepisy ogólne (art. 659–679) | 172 |
| Rozdział II. | Najem lokalu (art. 680–692) | 176 |
| Dział II. | Dzierżawa (art. 693–709) | 180 |
| Tytuł XVII ¹ . | Umowa leasingu (art. 709 ¹ –709 ¹⁸) | 182 |
| Tytuł XVIII. | Użyczenie (art. 710–719) | 187 |
| Tytuł XIX. | Pożyczka (art. 720–724) | 188 |
| Tytuł XX. | Umowa rachunku bankowego (art. 725–733) | 189 |
| Tytuł XXI. | Zlecenie (art. 734–751) | 191 |
| Tytuł XXII. | Prowadzenie cudzych spraw bez zlecenia (art. 752–757) | 194 |
| Tytuł XXIII. | Umowa agencyjna (art. 758–764 ⁹) | 195 |
| Tytuł XXIV. | Umowa komisju (art. 765–773) | 203 |
| Tytuł XXV. | Umowa przewozu (art. 774–793) | 205 |
| Dział I. | Przepisy ogólne (art. 774–775) | 205 |
| Dział II. | Przewóz osób (art. 776–778) | 205 |
| Dział III. | Przewóz rzeczy (art. 779–793) | 206 |

| | | |
|-----------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| Tytuł XXVI. | Umowa spedycji (art. 794–804) | 209 |
| Tytuł XXVII. | Umowa ubezpieczenia (art. 805–834) | 211 |
| Dział I. | Przepisy ogólne (art. 805–820) | 211 |
| Dział II. | Ubezpieczenia majątkowe (art. 821–828) | 217 |
| Dział III. | Ubezpieczenia osobowe (art. 829–834) | 220 |
| Tytuł XXVIII. | Przechowanie (art. 835–845) | 222 |
| Tytuł XXIX. | Odpowiedzialność, prawo zastawu i przedawnienie roszczeń utrzymujących hotele i podobne zakłady (art. 846–852) | 224 |
| Tytuł XXX. | Umowa składu (art. 853–859 ⁹⁾) | 226 |
| Tytuł XXXI. | Spółka (art. 860–875) | 229 |
| Tytuł XXXII. | Poręczenie (art. 876–887) | 232 |
| Tytuł XXXIII. | Darowizna (art. 888–902) | 234 |
| Tytuł XXXIII ¹ . | Przekazanie nieruchomości (art. 902 ¹ –902 ²) | 237 |
| Tytuł XXXIV. | Renta i dożywocie (art. 903–916) | 238 |
| Dział I. | Renta (art. 903–907) | 238 |
| Dział II. | Dożywocie (art. 908–916) | 239 |
| Tytuł XXXV. | Uгода (art. 917–918) | 241 |
| Tytuł XXXVI. | Przyrzeczenie publiczne (art. 919–921) | 241 |
| Tytuł XXXVII. | Przekaz i papiery wartościowe (art. 921 ¹ –921 ¹⁶) | 242 |
| Dział I. | Przekaz (art. 921 ¹ –921 ⁵) | 242 |
| Dział II. | Papiery wartościowe (art. 921 ⁶ –921 ¹⁶) | 243 |
| KSIĘGA CZWARTA. SPADKI | | 245 |
| Tytuł I. | Przepisy ogólne (art. 922–930) | 245 |
| Tytuł II. | Dziedziczenie ustawowe (art. 931–940) | 247 |
| Tytuł III. | Rozrządzenia na wypadek śmierci (art. 941–990 ¹) | 251 |
| Dział I. | Testament (art. 941–958) | 251 |
| Rozdział I. | Przepisy ogólne (art. 941–948) | 251 |
| Rozdział II. | Forma testamentu (art. 949–958) | 252 |
| Oddział 1. | Testamenty zwykłe (art. 949–951) | 253 |
| Oddział 2. | Testamenty szczególne (art. 952–955) | 253 |
| Oddział 3. | Przepisy wspólne dla testamentów zwykłych i szczególnych (art. 956–958) | 254 |
| Dział II. | Powołanie spadkobiercy (art. 959–967) | 255 |
| Dział III. | Zapis i polecenie (art. 968–985) | 257 |
| Rozdział I. | Zapis zwykły (art. 968–981) | 257 |
| Rozdział II. | Zapis windykacyjny (art. 981 ¹ –981 ⁶) | 259 |
| Rozdział III. | Polecenie (art. 982–985) | 260 |
| Dział IV. | Wykonawca testamentu (art. 986–990 ¹) | 261 |
| Tytuł IV. | Zachówek (art. 991–1011) | 262 |

| | | |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Tytuł V. | Przyjęcie i odrzucenie spadku (art. 1012–1024) | 267 |
| Tytuł VI. | Stwierdzenie nabycia spadku lub przedmiotu zapisu windykacyjnego, poświadczenie dziedziczenia i ochrona spadkobiercy (art. 1025–1029 ³) | 270 |
| Tytuł VII. | Odpowiedzialność za długi spadkowe (art. 1030–1034 ³) | 271 |
| Tytuł VIII. | Wspólność majątku spadkowego i dział spadku (art. 1035–1046) . . . | 275 |
| Tytuł IX. | Umowy dotyczące spadku (art. 1047–1057) | 278 |
| Tytuł X. | Przepisy szczególne o dziedziczeniu gospodarstw rolnych (art. 1058–1088) | 280 |
| * * * | | |
| Wykaz aktów zmieniających Kodeks cywilny | | 283 |
| Wykaz aktów wykonujących Kodeks cywilny | | 291 |
| * * * | | |
| Przepisy wprowadzające Kodeks cywilny | | |
| – ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. (Dz.U. Nr 16, poz. 94 ze zm.) | | 292 |
| Rozdział I. Przepisy ogólne (art. I–XVI) | | 293 |
| Rozdział II. Zmiany w przepisach obowiązujących (art. XVII–XXV) . . . | | 299 |
| Rozdział III. Przepisy przechodnie (art. XXVI–LXV) | | 302 |
| * * * | | |
| Ustawa z dnia 26 marca 1982 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz o uchyleniu ustawy o uregulowaniu własności gospodarstw rolnych (Dz.U. Nr 11, poz. 81 ze zm.) (wyciąg) | | 313 |
| Ustawa z dnia 28 lipca 1990 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny (Dz.U. Nr 55, poz. 321 ze zm.) (wyciąg) | | 318 |
| Ustawa z dnia 26 lipca 2000 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny (Dz.U. Nr 74, poz. 857) (wyciąg) | | 321 |
| Ustawa z dnia 14 lutego 2003 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 49, poz. 408) (wyciąg) | | 323 |
| Ustawa z dnia 17 czerwca 2004 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 162, poz. 1692 ze zm.) (wyciąg) | | 325 |
| Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 82, poz. 557) (wyciąg) | | 326 |
| Ustawa z dnia 24 sierpnia 2007 r. o zmianie ustawy – Prawo o notariacie oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 181, poz. 1287) (wyciąg) | | 327 |
| Ustawa z dnia 20 marca 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 539) (wyciąg) | | 328 |

| | |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1830) (wyciąg) | 329 |
| Ustawa z dnia 13 kwietnia 2018 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1104) (wyciąg) | 330 |
| * * * | |
| Skorowidz przedmiotowy do Kodeksu cywilnego | 332 |

USTAWA

z dnia 23 kwietnia 1964 r.

KODEKS CYWILNY¹⁾

(tekst pierwotny Dz.U. z 18 maja 1964 r. Nr 16, poz. 93; tekst jedn. Dz.U. z 2018 r. poz. 1025; zm.: Dz.U. z 2018 r. poz. 1104)*

KSIĘGA PIERWSZA

CZĘŚĆ OGÓLNA

TYTUŁ I

PRZEPISY WSTĘPNE

Zakres regulacji

Art. 1. Kodeks niniejszy reguluje stosunki cywilnoprawne między osobami fizycznymi i osobami prawnymi.

Art. 2. (*uchylony*)

¹⁾ Niniejsza ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji transpozycji dyrektywy 2000/31/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 8 czerwca 2000 r. w sprawie niektórych aspektów prawnych usług społeczeństwa informacyjnego, w szczególności handlu elektronicznego w ramach rynku wewnętrznego (dyrektywa o handlu elektronicznym) (Dz.Urz. WE L 178 z 17.07.2000, str. 1; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 25, str. 399).

* Uwzględniono zmiany wynikające z ustawy z 5 lipca 2018 r. o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej (druk sejmowy nr 2293; oczekuje na publikację w Dzienniku Ustaw), która wejdzie w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.

Lex retro non agit

Art. 3. Ustawa nie ma mocy wstecznej, chyba że to wynika z jej brzmienia lub celu.

Art. 4. (*uchylony*)

Nadużycie prawa podmiotowego

Art. 5. Nie można czynić ze swego prawa użytku, który by był sprzeczny ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem tego prawa lub z zasadami współżycia społecznego. Takie działanie lub zaniechanie uprawnionego nie jest uważane za wykonywanie prawa i nie korzysta z ochrony.

Onus probandi

Art. 6. Ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne.

Domniemanie dobrej wiary

Art. 7. Jeżeli ustawa uzależnia skutki prawne od dobrej lub złej wiary, domniemywa się istnienie dobrej wiary.

TYTUŁ II**OSOBY****DZIAŁ I****Osoby fizyczne****Rozdział I****Zdolność prawna i zdolność do czynności prawnych****Zdolność prawna**

Art. 8. § 1. Każdy człowiek od chwili urodzenia ma zdolność prawną.
§ 2. (*uchylony*)

Domniemanie urodzenia dziecka żywego

Art. 9. W razie urodzenia się dziecka domniemywa się, że przyszło ono na świat żywe.

Pełnoletność

Art. 10. § 1. Pełnoletnim jest, kto ukończył lat osiemnaście.

§ 2. Przez zawarcie małżeństwa małoletni uzyskuje pełnoletność. Nie traci jej w razie unieważnienia małżeństwa.

Pełna zdolność do czynności prawnych

Art. 11. Pełną zdolność do czynności prawnych nabywa się z chwilą uzyskania pełnoletności.

Brak zdolności do czynności prawnych

Art. 12. Nie mają zdolności do czynności prawnych osoby, które nie ukończyły lat trzynastu, oraz osoby ubezwłasnowolnione całkowicie.

Ubezwłasnowolniony całkowicie

Art. 13. § 1. Osoba, która ukończyła lat trzynaście, może być ubezwłasnowolniona całkowicie, jeżeli wskutek choroby psychicznej, niedorozwoju umysłowego albo innego rodzaju zaburzeń psychicznych, w szczególności pijaństwa lub narkomanii, nie jest w stanie kierować swym postępowaniem.

§ 2. Dla ubezwłasnowolnionego całkowicie ustanawia się opiekę, chyba że pozostaje on jeszcze pod władzą rodzicielską.

Zdolność do działań prawnych

Art. 14. § 1. Czynność prawna dokonana przez osobę, która nie ma zdolności do czynności prawnych, jest nieważna.

§ 2. Jednakże gdy osoba niezdolna do czynności prawnych zawarła umowę należącą do umów powszechnie zawieranych w drobnych bieżących sprawach życia codziennego, umowa taka staje się ważna z chwilą jej wykonania, chyba że pociąga za sobą rażące pokrzywdzenie osoby niezdolnej do czynności prawnych.

Ograniczona zdolność do czynności prawnych

Art. 15. Ograniczoną zdolność do czynności prawnych mają małoletni, którzy ukończyli lat trzynaście, oraz osoby ubezwłasnowolnione częściowo.

Ubezwłasnowolniony częściowo

Art. 16. § 1. Osoba pełnoletnia może być ubezwłasnowolniona częściowo z powodu choroby psychicznej, niedorozwoju umysłowego albo innego rodzaju zaburzeń psychicznych, w szczególności pijaństwa lub narkomanii, jeżeli stan

Oddawany do rąk Czytelników zbiór przepisów obejmuje:

K.C., K.P.C., K.R.O., P.P.M., K.S.C., P.A.S.C., K.W.H., K.S.H., K.S.E.

K.C. – ostatnie zmiany wiążą się z wprowadzeniem instytucji zarządu sukcesyjnego oraz skróceniem podstawowych terminów przedawnienia roszczeń.

K.P.C. – najnowsze zmiany dotyczą m.in.: rozszerzenia właściwości sądów okręgowych o roszczenia wynikające z naruszenia praw przysługujących na mocy przepisów o ochronie danych osobowych; upadku zabezpieczenia; zwiększenia ochrony dłużnika przed egzekucją i zabezpieczenia skutecznej egzekucji alimentów lub rent; możliwości wyznaczenia w postępowaniu sądowym odpowiednio obrońcy lub pełnomocnika z urzędu, pomimo skorzystania z nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego.

K.R.O. – uwzględniono wyrok Trybunału Konstytucyjnego, SK 18/17, dotyczący określania terminu do wytoczenia powództwa o zaprzeczenie ojcostwa

męża matki niezależnie od daty powzięcia wiadomości przez pełnoletnie dziecko o tym, że nie pochodzi od męża matki.

K.S.C. – zmiany dotyczą m.in. opłat od pozwów w sprawach roszczeń majątkowych o ochronę dóbr osobistych od kombatanów oraz regulacji dotyczącej opłaty stałej od wniosku o zatwierdzenie tabeli wynagrodzeń za korzystanie z utworów i przedmiotów praw pokrewnych.

K.W.H. – ostatnia zmiana dotyczy przyznania wierzycielowi możliwości zgłoszenia żądania przekształcenia hipoteki przymusowej w hipotekę, która zabezpiecza wierzytelność stwierdzoną już tytułem wykonawczym.

K.S.H. – uwzględniono zmiany wynikające z wejścia w życie krajowego schematu identyfikacji elektronicznej umożliwiającego identyfikację użytkownika poprzez wprowadzenie podpisu elektronicznego, jakim będzie „podpis zaufany”.

Skorowidze do kodeksów oraz tytułiki towarzyszące poszczególnym artykułom ustaw znacznie ułatwiają korzystanie ze zbioru.

Zmiany, które weszły w życie między 26 kwietnia 2018 r. a 22 sierpnia 2018 r., oznaczono **tekstem pogrubionym**, natomiast wszystkie zmiany, które wejdą w życie po 22 sierpnia 2018 r., oznaczono **tekstem pogrubionym i mniejszym stopniem pisma**.

Cena 79zł
(w tym 5% VAT)

ISBN 978-83-8160-052-1



9 788381 600521

Zamówienia:
infolinia 801 04 45 45, fax 22 535 80 01
zamowienia.książki@wolterskluwer.pl
www.wolterskluwer.pl
księgarnia internetowa www.profinfo.pl



9788381600521 W12P01